

Ήθη και έθιμα του Πάσχα

Χρυστάλλα Αντωνίου, Στ1
Υπεύθυνη δασκάλα: Ουρανία Σάββα

Περιεχόμενα

☞ Η Μεγάλη Εβδομάδασελίδα 3

☞ Συνέχειασελίδα 4

☞ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

☞ Σελίδα5

☞ Σελίδα6

☞ Σελίδα7

☞ Σελίδα8

☞ Σελίδα9

☞ Τέλος10

Η μεγάλη εβδομάδα

- ✚ Η Μεγάλη Εβδομάδα αρχίζει από την Κυριακή των Βαΐων το βράδυ, οπότε τελείται η Ακολουθία του Νυμφίου, δηλαδή του όρθρου της Μεγάλης Δευτέρας και τελειώνει το Μεγάλο Σάββατο. Είναι αφιερωμένη στα Άγια Πάθη του Ιησού Χριστού. Ονομάζεται Μεγάλη από την ανάμνηση των γεγονότων που διαδραματίζονται καθ' εκάστη των ημερών αυτής, τα οποία θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικά για τη χριστιανική θρησκεία.
- ✚ Η Μεγάλη Εβδομάδα λέγεται επίσης και «Αγία Εβδομάδα» σε διάκριση της «Καθαρής Εβδομάδας», που είναι η πρώτη εβδομάδα των νηστειών της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, αλλά και όλων των άλλων εβδομάδων του έτους, καθώς επίσης και «Εβδομάδα ξηροφαγίας», επειδή ακολουθείται αυστηρή νηστεία, ως και ακόμη παλαιότερα «άπρακτος εβδομάς» επειδή παράλληλα με την αυστηρή νηστεία συνηθίζονταν και η πλήρης αποχή από κάθε εργασία.
- ✚ Από τις καθημερινές Ακολουθίες της Μεγάλης Εβδομάδος, και ιδίως από την Ακολουθία του Μυστικού Δείπνου (Όρθρος Μεγάλης Πέμπτης) και την Τελετή της Ανάστασης (Μεσάνυχτα Μεγάλου Σαββάτου), προήλθε το Λειτουργικό Δράμα

Συνέχεια...

- ✧ Η Μεγάλη Δευτέρα είναι αφιερωμένη στη μνήμη του Ιωσήφ του Παγκάλου (γιου του Ιακώβ), που αναφέρεται στη Παλαιά Διαθήκη και στην άκαρπη συκιά, που την καταράστηκε ο Χριστός και ξεράθηκε με έναν Του λόγο.
- ✧ Η Μεγάλη Τρίτη είναι αφιερωμένη στην παραβολή των Δέκα Παρθένων. Η παραβολή αυτή συμβολίζει την πίστη και την προνοητικότητα. Ψάλλεται το τροπάριο που έγραψε η μοναχή Κασσιανή.
- ✧ Η Μεγάλη Τετάρτη είναι αφιερωμένη στη μνήμη της αμαρτωλής γυναίκας, που μετανόησε, πίστεψε στον Χριστό και άλειψε τα πόδια Του με μύρο.
- ✧ Η Μεγάλη Πέμπτη είναι αφιερωμένη στον Μυστικό Δείπνο, στην προσευχή στην Γεσθημανή, στην προδοσία του Ιούδα, στη σύλληψη του Ιησού, στην ανάκριση από τον Άννα, στην Άρνηση του Πέτρου και στην καταδίκη του Χριστού από τον Καϊάφα.
- ✧ Η Μεγάλη Παρασκευή είναι αφιερωμένη στα Άγια Πάθη και στη Σταύρωση. Γίνεται η περιφορά του Επιταφίου.
- ✧ Το Μεγάλο Σάββατο είναι αφιερωμένο στην Ταφή του Χριστού και στην Εις Άδου Κάθοδο.

Τα κόκκινα αυγά

Ένα από τα πιο γνωστά έθιμα, ίσως το πιο διαδεδομένο και αυτό που σε όλα στα σπίτια θα το συναντήσεις είναι το βάψιμο των κόκκινων αυγών. Μία από τις πιο αποδεκτές ερμηνείες είναι πως το κόκκινο συμβολίζει το αίμα και τη θυσία του Ιησού Χριστού. Ιχνηλατώντας όμως και άλλες τοπικές παραδόσεις βρίσκουμε και άλλες εξηγήσεις. Μία πιθανή ερμηνεία που δίνεται συχνά είναι ότι η Μαγδαληνή, δεν πίστευε την είδηση της Ανάστασης Του Ιησού και είπε στον φρουρό που της το ανακοίνωσε: Αν είναι αλήθεια αυτά που λες και αναστήθηκε ο Ιησούς, τα αυγά να γίνουν κόκκινα... και τα αυγά έγιναν. Μια άλλη ερμηνεία αναφέρει ότι η Παναγία πήρε ένα καλάθι αυγά και τα πρόσφερε στους φρουρούς Του Υιού της, ικετεύοντάς τους να του φέρονται καλά! Όταν τα δάκρυά της έπεσαν πάνω στα αυγά, αυτά βάφτηκαν κόκκινα. Αξίζει να σημειωθεί ότι πολλές φορές βλέπουμε και χρωματιστά αυγά. Η συνήθεια αυτή αν και φαίνεται καινούργια μπορεί να μην ανήκει σε έθιμο του χριστιανισμού αλλά ανήκει στην παράδοση. Είναι γεγονός πως τα χρωματιστά αυγά, τα συναντάμε στην αρχαιότητα, στη Ρώμη, στην Ελλάδα, στην Κίνα, στην Αίγυπτο, ως δώρα στις ανοιξιάτικες γιορτές μαζί με κουνέλια τα οποία είναι το σύμβολο της γονιμότητας. Άρα όταν η γιαγιά σας, σας κάνει παρατήρηση γιατί βάφετε πολύχρωμα τα αυγά, ενημερώστε την ότι η άνοιξη...

Η Λαμπρατζιά

✧ Αυτό το... φλογερό έθιμο "ταξιδεύει" μέσα από τους αιώνες και αναβιώνει κάθε Πάσχα στο νησί μας. Με βάση τη παράδοση, στη Λαμπρατζιά «καίμε» τον Ιούδα, στο προαύλιο της εκκλησίας, το βράδυ του Μεγάλου Σαββάτου, αμέσως μετά την λειτουργία. Το δημοφιλές αυτό έθιμο είναι πόλος έλξης των νέων και ειδικά στους ανήλικους, οι οποίοι από μέρες πριν οργώνουν τις γειτονιές, προκειμένου να μαζέψουν ξύλα και ξενυχτούν με βάρδιες για να μην τους τα κλέψουν. Εκεί είναι που καίνε και το βραχιολάκι του Μάρτη. Το συγκεκριμένο έθιμο έχει απαγορευτεί λόγω επικινδυνότητας αλλά η απαγόρευση δεν εφαρμόζεται γιατί... κανείς δεν πάει κόντρα στην παράδοση.

Το σούβλισμα του αρνιού

☞ Το σούβλισμα του αρνιού: Το συγκεκριμένο έθιμο είναι το πλέον διαδομένο και το πιο... νόστιμο για κάποιους! Το αρνί για το Χριστιανικό Πάσχα που θυσιάζεται, συμβολίζει τον Ιησού Χριστό, σύμφωνα με την αναφορά του Αγ. Ιωάννη του Προδρόμου, σε Αυτόν ως τον Αμνό του Θεού, που σηκώνει την αμαρτία του κόσμου. Στο βάθος της παράδοσης μας, έχει επικρατήσει, μιας και το αρνί ήταν για τους πλούσιους και ένα πολύ ακριβό αγαθό για την καθημερινότητα του απλού κόσμου, το οποίο το έτρωγαν σε σπάνιες και χαρούμενες περιπτώσεις.

Η Φλαούνα

✿ Η φλαούνα προέρχεται από την αρχαία ελληνική λέξη φλάω που σημαίνει συνθλίβω. Είναι παραδοσιακό κυπριακό πασχαλινό έδεσμα που καταναλώνεται μετά την Ανάσταση. Οι φλαούνες παρασκευάζονται στην Κύπρο τουλάχιστον από τον 19ο αιώνα. Μετά την παρασκευή τους μεταφέρονται στην εκκλησία για να δοθούν στους πιστούς και να καταναλωθούν μετά την Ανάσταση. Οι φλαούνες είναι τρόφιμο που από παλαιά χρησιμοποιούταν για τη μετάβαση των πιστών από τη νηστεία, στην κατανάλωση μη νηστίσιμων τροφών, χωρίς να δημιουργούνται στομαχικές διαταραχές. Αξίζει να σημειωθεί, ότι η κατανάλωση φλαούνας παρατηρείται και στην τουρκοκυπριακή κοινότητα κατά την περίοδο του Ραμαζανιού.

Παιχνίδια του Πάσχα

✧ Παιχνίδια του Πάσχα. Τέλος, μέρος της παράδοσης μας που γίνεται καθαρά για λόγους γιορτής και ευθυμίας μετά την Ανάσταση, για κυρίως συμμετοχή των παιδιών, είναι τα παιχνίδια του Πάσχα. Κάθε μέρος και ένα παιχνίδι και όλοι σε μια γειτονιά, μικροί και μεγάλοι παίρνουν μέρος και διασκεδάζουν με αυτά. Στο Νέο Χωριό Πάφου ξεκινάνε το γλέντι με «γαϊδουροδρομίες» και «λιγκρί», στα Μανδριά με κυπριακούς χορούς και «σχοινί», στο Πισσούρι με «γερμανικό», στις Πλάτρες με «αβγουλοδρομίες», στον Αγρό με «διτζίμιν», στην Κακοπετριά με «σακουλοδρομίες» και «τσιατιστά», στη Σωτήρα με τα «σκατούλλικα». Έθιμα που έμειναν στο πέρασμα του χρόνου και όλα μαζί περνούν από γενιά σε γενιά και κάνουν το παραδοσιακό Πάσχα στην Κύπρο ξεχωριστό. Περισσότερα στο: <https://www.alphanews.live/entertainment/ta-ethima-toy-pascha-sten-kypro-kai-ti-symbolizoyn>.

Ευχαριστώ που
παρακολούθησατε

